REGLUGERÐ

fyrir Landsvirkjun.

I. KAFLI

1. gr.

Eigendur.

Landsvirkjun er virkjanafyrirtæki, sem ríkisstjórn Íslands og borgarstjórn Reykjavíkur hafa sett á stofn og reka samkvæmt ákvæðum laga um Landsvirkjun nr. 59 20. maí 1965. Á grundvelli þeirra laga hefur verið gerður sameignarsamningur milli ríkisstjórnar Íslands og borgarstjórnar Reykjavíkur, dags. 1. júlí 1965. Landsvirkjun er sameignarfyrirtæki þessara tveggja aðila, og á hvor aðili um sig helming fyrirtækisins.

Hvor eignaraðili Landsvirkjunar um sig er í einfaldri ábyrgð fyrir öllum skuldbindingum fyrirtækisins, en um innbyrðis ábyrgð þeirra fer eftir eignarhlutföllum. Hvorugum aðila er heimilt að ganga úr fyrirtækinu án samþykkis hins.

Landsvirkjun er sjálfstæður réttaraðili, er hefur sjálfstæðan fjárhag og reikningshald. Heimili hennar og varnarþing er í Reykjavík.

2. gr.

Eignayfirtaka.

Landsvirkjun tekur við öllum eignum Sogsvirkjunar og eimhverfilstöð Reykjavíkurborgar við Elliðaár ásamt áhvílandi skuldum svo og rekstri þessara mannvirkja með öllum réttindum og skyldum, sem honum fylgja. Jafnframt tekur Landsvirkjun við öllum vatnsréttindum og réttindum ríkisins og Reykjavíkurborgar til virkjana í Sogi og í Þjórsá við Búrfell, svo og öllum áætlunum og undirbúningsframkvæmdum ríkisins vegna virkjunar við Búrfell.

3. gr.

Verkefni.

Verkefni Landsvirkjunar eru:

1. Að reisa og reka mannvirki til vinnslu og flutnings á rafmagni til almenningsnota og iðnaðar.
2. Að selja rafmagn í heildsölu til rafmagnsveitna sveitarfélaga, rafmagnsveitna ríkisins og iðjufyrirtækja að svo miklu leyti, sem héraðsrafmagnsveitur eða rafmagnsveitur ríkisins hafa ekki milligöngu um rafmagnssölu til slíkra iðjufyrirtækja. Einnig að selja varmaorku frá eimhverfilstöð sinni við Elliðaár.
3. Að annast í samvinnu við raforkumálastjóra áætlunargerð um nýjar aflstöðvar og aðalorkuveitur á orkuveitusvæði Landsvirkjunar. Sú samvinna skal vera þannig í aðalatriðum, að raforkumálastjóri annast grundvallarathuganir og almennar rannsóknir til undirbúnings ákvarðana um virkjunarstaði, en Landsvirkjun ákveður hvar virkja skuli og hvenær og annast frekari rannsóknir á virkjunarstað, áætlunargerð og framkvæmdir.
4. Að stuðla að aukinni og bættri notkun rafmagns til almenningsþarfa og iðnaðar og að stuðla að aukinni þekkingu og tækni við byggingar og rekstur rafmagnsmannvirkja.
5. Að gera allar þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar geta talizt, til þess að Landsvirkjun geti annað þeim verkefnum, sem henni eru falin.

4. gr.
Orkuveitusvæði.

Orkuveitusvæði Landsvirkjunar nær í upphafi yfir þau svæði, sem nú eru tengd Sogsvirkjuninni, þ. e. Vestmannaeyjakaupstaður, Víkurkauptún í Mýrdal, og Vestur-Skaftafellssýsla vestan Víkur, Rangárvallasýsla, Árnessýsla, Gullbringu- og Kjósarsýsla, Keflavíkurkaupstaður, Hafnarfjarðarkaupstaður, Kópavogskaupstaður, Reykjavíkurborg, Akraneskaupstaður, Borgarfjarðarsýsla og Mýrasýsla. Landsvirkjun annast alla rafmagnsvinnslu fyrir þetta orkuveitusvæði að undanskilinni þeirri rafmagnsvinnslu, sem öðrum aðilum er heimilað, og þeir annast, lögum samkvæmt.

Sýni áætlanir, að hagkvæmt sé að leggja orkuveitur frá aflstöðvum Landsvirkjunar til annarra orkuveitusvæða, er heimilt að tengja þau aflstöðvum fyrirtækisins, en leita skal samþykkis beggja eignaraðila fyrir því. Áður en til framkvæmda kemur, skal hafa náðst samkomulag milli hlutaðeigandi aðila um rafmagnsverð, og rafmagnssamningar gerðir.

5. gr.
Leyfi ráðherra til framkvæmda.

Til byggingar nýrra aflstöðva og aðalorkuveitna þarf Landsvirkjun leyfi ráðherra þess, sem fer með raforkumál. Áður en byrjað er á nýjum mannvirkjum, hvort heldur er aflstöðvar eða aðalorkuveitur, skal Landsvirkjun senda ráðherra þeim, sem fer með raforkumál, uppdrætti af hinum fyrirhuguðu mannvirkjum ásamt lýsingu á þeim. Getur ráðherra krafizt þeirra breytinga á fyrirhugaðri tilhögun mannvirkjanna, sem nauðsynlegar kunna að þykja vegna almenningshagsmuna.

II. KAFLI
6. gr.
Stjórn.

Stjórn Landsvirkjunar er skipuð 7 mönnum. Sameinað Alþingi kýs þrjá stjórnarmenn hlutfallskosningu, borgarstjórn Reykjavíkur kýs þrjá. Ríkisstjórnin og borgarstjórn Reykjavíkur skipa sameiginlega sjöunda manninn og skal hann vera formaður. Nái eignaraðilar ekki samkomulagi um skipun oddamannsins, skal hann skipaður af Hæstarétti. Varamenn skulu vera jafnmargir og kosnir og skipaðir á sama hátt. Taka þeir sæti aðalmanna í forföllum þeirra.

Kjörtími stjórnarinnar skal vera sex ár í senn, en heimilt er að endurskipa stjórnarmenn. Stjórnarmenn Landsvirkjunar hafa réttindi og skyldur opinberra sýslunarmanna.

Stjórnin ákveður sjálf starfshætti sína og fundarhöld. Hún skal þó ekki hafa fundi sjaldnar en einu sinni í mánuði að jafnaði. Skylt er að halda fundi, þegar tveir stjórnarmenn eða annarhvor eignaraðila óskar þess. Stjórnarfundur er lögmætur, ef formaður sækir hann og þrír aðrir stjórnarmenn, enda séu þeir eigi allir frá sama eignaraðila. Nú verður fundur ólögmætur vegna þess að enginn fulltrúi frá öðrum eignaraðila kemur og má þá boða fund á ný innan 14 daga og geta þess í fundarboði, að hann verði haldinn í stað þess fundar, er áður var boðað til og eigi varð lögmætur. Er hinn síðari fundur þá lögmætur og ályktunarfær um þau mál, er ræða átti á fyrri fundinum, enda þótt einungis fulltrúar annars eignaraðilans sæki fundinn. Meiri hluti atkvæða ræður úrslitum máls, en séu atkvæði jöfn, ræður atkvæði formanns. Framkvæmdastjóri skal sitja stjórnarfundi og hafa þar málfrelsi og tillögurétt.

Halda skal sérstaka gerðarbók um fundi stjórnar Landsvirkjunar og er heimilt að ráða sérstakan mann utan stjórnar til að færa gerðarbókina. Í gerðarbók skal getið, hvar og hvenær fundur sé haldinn svo og hverjir sitji fundinn. Þar skal og greint í stuttu máli frá þeim málum, sem tekin eru fyrir á fundi og hverja afgreiðslu þau fá. Hver stjórnarmaður svo og framkvæmdastjóri á rétt á því, að sérstaklega séu bókaðar eftir honum stuttar athugasemdir. Fundargerðir skulu bornar upp til samþykktar og undirritaðar af þeim stjórnarmönnum, sem fund sitja. Starfskjör stjórnarmanna ákveðast sameiginlega af ráðherra og borgarstjóra Reykjavíkur að fengnum tillögum stjórnarinnar.

7. gr.
Verksvið stjórnar.

Stjórn Landsvirkjunar hefur á hendi yfirstjórn á allri starfsemi Landsvirkjunar. Í því felst meðal annars:

1. Að gæta hagsmuna fyrirtækisins í hvívetna og marka heildarstefnu þess á hverjum tíma.
2. Að ákveða heildarskipulag Landsvirkjunar og ráða framkvæmdastjóra hennar og aðra aðalfyrirsvarsmenn fyrirtækisins, sbr. 8. gr. þessarar reglugerðar.
3. Að taka ákvarðanir um byggingu nýrra aflstöðva og aðalorkuveitna og um aðrar framkvæmdir og starfsemi Landsvirkjunar. Enn fremur að taka lán og gefa út skuldabréf í innlendri og erlendri mynt og aðrar ábyrgðaryfirlýsingar í þágu fyrirtækisins, og veðsetja eignir þess í sama skyni svo sem lög heimila hverju sinni.
4. Að ákveða fjármálastefnu Landsvirkjunar og heildsöluverð hennar á rafmagni, sbr. 10. gr. þessarar reglugerðar. Enn fremur að setja gjaldskrá og almenna rafmagnssamningsskilmála fyrir Landsvirkjun og gera rafmagnssamninga við viðskiptavini hennar, sbr. 12. gr. þessarar reglugerðar.

Til sölu á fasteignum Landsvirkjunar þarf leyfi eignaraðila.

Til að skuldbinda fyrirtækið þarf undirskrift stjórnarformanns og þriggja stjórnarmanna. Þó getur stjórnin veitt færri stjórnarmönnum svo og mönnum utan stjórnar umboð til að skuldbinda fyrirtækið, þegar sérstaklega stendur á.

Stjórn Landsvirkjunar veitir prókúruumboð fyrir Landsvirkjun. Framkvæmdastjóri skal hafa slíkt umboð en heimilt er einnig að veita öðrum starfsmönnum fyrirtækisins prókúruumboð ef þörf krefur að dómi stjórnarinnar. Prókúruumboð þessi skulu skráð.

8. gr.
Fastráðnir starfsmenn.

Stjórn Landsvirkjunar ræður framkvæmdastjóra, er veitir fyrirtækinu forstöðu, og setur honum erindisbréf. Hún ræður einnig skrifstofustjóra, yfirverkfræðing og rekstrarstjóra fyrirtækisins og aðra hliðstæða starfsmenn þess og segir þeim upp að fengnum tillögum framkvæmdastjóra. Stjórnin tilnefnir einn þeirra sem staðgengil framkvæmdastjóra í forföllum hans. Framkvæmdastjóri ræður aðra fasta starfsmenn Landsvirkjunar og segir þeim upp, að fengnu samþykki stjórnar Landsvirkjunar. Stjórnin setur starfsreglur fyrir fasta starfsmenn að fengnum tillögum framkvæmdastjóra og semur um starfskjör þeirra.

Fastráðnir starfsmenn Landsvirkjunar hafa réttindi og skyldur opinberra sýslunarmanna.

Fastráðnir starfsmenn Landsvirkjunar geta valið um, hvort þeir gerast meðlimir í Lífeyrissjóði starfsmanna Reykjavíkurborgar eða Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins. Eignaraðilar gera ráðstafanir til, að starfsmenn fyrirtækisins fái upptöku í hvorn lífeyrissjóðinn sem er, með venjulegum kjörum, enda greiði Landsvirkjun tilskilið iðgjald á móti iðgjaldi starfsmanna sinna.

9. gr.

Verksvið framkvæmdastjóra.

Framkvæmdastjóri hefur á hendi framkvæmd stefnu stjórnar Landsvirkjunar. Hann annast allan daglegan rekstur fyrirtækisins, allar framkvæmdir þess og undirbúning þeirra, sjóðvörzlu og reikningshald. Framkvæmdastjórinn skal helga Landsvirkjun starfskrafta sína og ekki taka að sér störf í þágu annarra en hennar, nema með leyfi stjórnarinnar eða formanns hennar. Hann getur falið öðrum aðilum framkvæmd tiltekinna verkefna í umboði sínu og í samræmi við þær reglur, sem stjórnin kann að setja um slíkt. Framkvæmdastjórinn skal eiga sæti á stjórnarfundum og hafa þar málfrelsi og tillögurétt, nema tekin séu fyrir mál, sem varða hann persónulega. Framkvæmdastjóri ræður fasta starfsmenn Landsvirkjunar og segir þeim upp, sbr. 8. gr. þessarar reglugerðar. Einnig ræður framkvæmdastjóri lausráðið starfsfólk fyrirtækisins og segir því upp.

III. KAFLI

10. gr.

Fjármálaákvæði.

Stjórn Landsvirkjunar ákveður, að fengnum tillögum Efnahagsstofnunarinnar, heildsöluverð Landsvirkjunar á rafmagni. Skal rafmagnsverðið við það miðað, að eðlilegur afrakstur fáist af því fjármagni, sem á hverjum tíma er bundið í rekstri fyrirtækisins. Einnig skal að því stefnt, að fyrirtækið skili nægilegum greiðsluafgangi til þess að það geti jafnan með eigin fjármagni og hæfilegum lántökum tryggt notendum sínum nægt rafmagn.

Stjórn Landsvirkjunar tekur ákvörðun um ráðstöfun tekna samkvæmt rekstrarreikningi. Arður til eignaraðila af höfuðstólsframlögum þeirra samkvæmt 5. gr. laga um Landsvirkjun, má þó ekki vera hærri en 6% á ári, nema samþykki þeirra beggja komi til, og greiðist hann frá sjöunda rekstrarári Búrfellsvirkjunar að telja.

Stjórn Landsvirkjunar er heimilt að ákveða afskriftir með hliðsjón af endurnýjunarverði og taka tillit til afborgana lána við ákvörðun heildsöluverðs á rafmagni frá Landvirkjun, ef afborganir eru hærri en afskriftir. Jafnframt er stjórninni heimilt við ákvörðun heildsöluverðs á rafmagni að reikna vexti af eigin fé.

Framkvæmdastjóri semur fyrir hvert reikningsár fjárhagsáætlun fyrir Landsvirkjun og leggur hana fyrir stjórnina til samþykktar eigi síðar en 1. nóvember árið áður, en stjórnin sendir samþykkta áætlun til eigenda Landsvirkjunar eigi síðar en 1. desember.

11. gr.

Reikningshald og endurskoðun.

Reikningsár Landsvirkjunar skal vera almanaksárið. Reikningar hvers árs skulu gerðir upp og rekstrar- og efnahagsreikningar lagðir fyrir stjórn Landsvirkjunar eigi síðar en 15. marz árið eftir, ásamt umsögn endurskoðenda.

Stjórn Landsvirkjunar ræður löggiltan endurskoðanda til að endurskoða og gefa umsögn um reikninga fyrirtækisins, en einnig er hvorum eignaraðila heimilt að láta endurskoðanda, sem hann tilnefnir endurskoða reikninga. Endurskoðaðir ársreikningar Landsvirkjunar skulu, auk umsagnar endurskoðenda, lagðir fyrir eignaraðila til staðfestingar innan þriggja mánaða frá lokum hvers reikningsárs, ásamt ársskýrslu fyrirtækisins.

IV. KAFLI

12. gr.

Gjaldskrá, rafmagnssamningar og almennir skilmálar þeirra.

Stjórn Landsvirkjunar setur gjaldskrá og almenna rafmagnssamningsskilmála fyrir fyrirtækið og gerir í samræmi við þá, gjaldskrána og reglugerð þessa rafmagnssamninga við viðskiptavini sína. Í rafmagnssamningsskilmála skal setja ákvæði um heimild Landsvirkjunar til almennra takmarkana á afhendingu rafmagns, um rekstrartruflanir og rekstrarstöðvanir og um skaðabótaskyldu og takmarkanir hennar.

Til rafmagnssamninga til langs tíma við iðjufyrirtæki, sem notar meira en 100 millj. kWst. á ári, þarf Landsvirkjun leyfi ráðherra þess, sem fer með raforkumál.

13. gr.

Opinber gjöld.

Landsvirkjun er undanþegin tekjuskatti, stimpilgjöldum, útsvari, aðstöðugjaldi og öðrum gjöldum til ríkis, sýslusjóða og sveitarfélaga. Þó skal Landsvirkjun greiða sýslusjóðum og sveitarsjóðum þau opinber gjöld, sem þeim er gert að greiða vegna húseigna Landsvirkjunar samkvæmt öðrum lagafyrirmælum.

14. gr.

Eignarnám.

Að fengnu leyfi ráðherra getur Landsvirkjun tekið eignarnámi vatnsréttindi, lönd, mannvirki og önnur réttindi, sem nauðsynleg eru til framkvæmda á vegum Landsvirkjunar. Um framkvæmd eignarnáms skal fara eftir lögum nr. 61/1917, um framkvæmd eignarnáms.

15. gr.

Fjölgun eignaraðila.

Verði eignaraðilar fleiri en nú er, skal reglugerð þessi endurskoðuð.

16. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt lögum um Landsvirkjun nr. 59 20. maí 1965, staðfestist hér með og öðlast þegar gildi.

Atvinnumálaráðuneytið, 14. júní 1966.

Ingólfur Jónsson.

Gunnlaugur E. Briem.